

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inserati pett vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni javek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Velika debata o prometni politiki

Včeraj je prometni minister odgovoril na obtožbe nar. poslanca Stanića in dokazoval netočnost njegovih trditvev — Danes bo odgovoril posl. Stanić — Zahteve slovenskih poslancev

Beograd, 8. marca. r. Na včerajšnji seji Narodne skupščine je bil najprvo odobren proračun gradbenega ministrstva, nakar se je Narodna skupščina na pobudo nar. posl. g. Rasta Pustoslavca spomnila 84. rojstnega dne prezidenta češkoslovaške republike g. dr. T. Masaryka, in mu odposlala brzojavne čestitke.

Na popoldanski seji je bil na dnevnem redu proračun prometnega ministrstva. Za to se je vladalo ogromno zanimanje. Poleg vseh narodnih poslancev so se udeležili seje tudi številni senatorji, galerije in ostali za javno določeni prostori pa so bili že davno pred napovedano uro nabito polni. Vsa javnost je namreč nestrno pričakovala odgovor prometnega ministra g. inž. Lazara Radivojevića na strahovite obtožbe narodnega poslanca in bivšega prometnega ministra Andre Stanića, ki je v načelni debati o proračunu napadel prometnega ministra, češ da je s sklenitvijo pogodb o gradnji železniških prog z inozemskimi tvrdkami oškodovano državo za 800 milijonov, da je sklepal pogodbe brez vednosti ostalih članov vlade in da je s tem kršil obstoječe zakone in ustavo. Naposled mu je očital, da je zavedajoč se svoje krivde, vtihtopal te pogodbe v finančni zakon za leto 1933/34 in jih tako vzklonil, zaradi česar se sedaj ne morejo več spremeniti. Stanić je zahteval takojšnjo ostavko prometnega ministra, ki je takrat izjavil, da prevzame za vse svoje delo polno odgovornost ter da bo na vse te obdolžitve odgovoril o priliki podrobne razprave o proračunu prometnega ministrstva.

Govor ministra Radivojevića

To se je včeraj tudi zgodilo. Seji je prisostvovala celokupna vlada z ministrskim predsednikom g. Uzunovićem na čelu. V grobni tišini je takoj po otvoritvi popoldanske seje povzel be-

kakor je trdil Stanić, marveč da so pod povprečnim nivojem cen, sklenjenih v 19 drugih pogodbah. Zato ne more biti niti govora o tem, da bi bila država s tem oškodovana kar za 800 milijonov. Vse pogodbe so bile sklenjene strogo po veljavnih zakonskih predpisih s soglasjem ministrskega sve-

ta in finančnega ministra ter jih je odobrila tudi glavna kontrola, ki strogo pazi na to, da se točno izpolnjujejo zakonski predpisi. Ker pa govore pogodbe o davčnih in carinskih olajšavah, ki so običajne pri vseh javnih delih in za katere je imel prav tako vsa potrebna pooblastila, je pogodbe pred uveljavljanjem teh določb predložil v lankoletni proračunski razpravi finančnemu odboru senata in Narodne skupščine in so bile takrat docela pravilnim in regularnim potom vzakonjene, ker sta se obe zbornici prepirali, da te pogodbe niso državi v škodo, marveč v korist. Gospod Stanić je ne le takrat, marveč tudi že poprej kot bivši minister v dobi, ko so se te pogodbe sklepale, imel priliko, opozoriti na nepravilnosti, a takrat o tem ni znil niti besede.

Narodna skupščina je z največjo pozornostjo sledila njegovim izjavam. Spočetka so bili narodni poslanci rezervirani, ko pa je minister Radivojević točko za točko pobil trditve posl. Stanića, so sledili njegovim izjavam z vedno večjim odobravanjem in ga ob koncu ekspozice nagradili z dolgotrajnim aplavzom. Galerije so se po govoru ministra Radivojevića naglo izpraznile in kmalu je vedel ves Beograd, da so obdolžitve poslanca Stanića netočne.

Potrebe dravske banovine: zveza z morjem in zgraditev proge št. Janž-Sevnica

Po govoru ministra se je sinoči nadaljevala podrobna razprava o proračunu prometnega ministrstva. V razpravi je med številnimi drugimi govorniki, ki so izražali potrebe svojih srezov, povzel besedo tudi narodni poslanec g. Alojzij Drmelj in opozoril na važen problem dravske banovine v prometnem pogledu. V svojem govoru je med drugim izjavil:

Ze drugi stopam v tej proračunski debati na govorniški oder, da opozorim na najbolj pereča vprašanja, ki se tičejo dravske banovine ter njenega gospodarskega razvoja. To je vprašanje zveze Slovenije z morjem z zgraditvijo proge Kočevje-Sušak in druge velevažne proge št. Janž-Sevnica. Obe progi sta važni in že vzakonjeni v Blairovem posojilu. Ze samo to je imperativ, ki nalaga da se zgradi čimprej. Pa tudi pravičnost in enakopravnost zahtevata zgraditev omenjenih prog, da se tudi severnim krajem olajša promet in poživí gospodarstvo. Obe progi pomenita najlažjo zvezo dravske banovine s širnim svetom. Proga št. Janž-Sevnica je dolga samo 12 km. Tračnice za to progo so že pripravljene, in sicer z namenom trajne na progi Zidani most—Zagreb. Treba je zgraditi samo še spodnji ustroj, položiti pragove in najvažnejša dela bi bila izvršena. Vsi vemo, da se v raznih pokrajinah države grade proge, čeprav so težki časi in huda stiska. Prav je tako, saj se na ta način ustvarijo osnovni pogoji za izmenjavo blaga in poživljenje gospodarstva. Onih krajev, ki so tako srečni, da dobe tako

važna komunikacijska sredstva, nič ne zavidamo, marveč jim to iz srca privoščimo. Prav tako pa je upravičena naša želja, da se tudi našim krajem dā vsaj nekaj. Za to govori tudi socialna stran tega vprašanja. Ta proga bi se gradila izključno v krajih, kjer čakajo tisoči na zaposlitev. Pri majhnih mezdah so pripravljeni delati, saj zahtevajo samo skromen zaslužek, da si ohranijo golo življenje. Poleg tega govore za čimprejšnjo zgraditev teh prog tudi razni drugi velevažni momenti. Zato prosim g. ministra da vse to vpoštevata in poskrbi, da se čimprej prične z delom. Prav tako naj vpoštevata in poskrbi, da se čimprej prične z delom. Prav tako naj vpoštevata tudi potrebo zgraditve železniške proge Novo mesto—Brežice, nakar se posebej opozarjam, ker je ta proga velikega gospodarskega pomena. V prepričanju, da bodo te želje vpoštevane, bom glasoval za proračun.

Seja je bila pozno ponoči zaključena in se je nadaljevala danes dopoldne. Na današnji dopoldanski seji je govorila cela vrsta govornikov, med njimi tudi nar. posl. dr. Ljudevit Pivko. Seja ob uri še traja.

Danes bo odgovoril Stanić

Veliko zanimanje vlada za današnjo popoldansko sejo, na kateri bo odgovoril na izvajanja prometnega ministra narodni poslanec Andra Stanić, ki je v načelni razpravi izjavil, da prevzema polno odgovornost za vse svoje trditve ter da jih bo točno dokazal.

Obsedno stanje v Španiji

Madrid, 8. marca. AA Vlada je sinoči objavila obsedno stanje. V Madridu stavka 100.000 delavcev.
Pariz, 8. marca. AA. Iz Madrida poročajo, da je minister za notranje zadeve sprejel sinoči ob 20. uri zastopnike listov, in jim izjavil, da je sklenila španska vlada uvesti zaradi zadnjih stavk obsedno stanje. To še ne pomeni, da je dejal minister dalje, da bi sedanjí položaj v Španiji zahteval obsedno stanje. Vlada želi samo, da izda primerne ukrepe, da bi mogla morebitne neredne že v krali zadušiti.

Obiski madžarskih legitimistov na Dunaju

Dunaj, 8. marca. AA. Ze več dni poročajo dunajski listi o potovanju madžarskih legitimistov v Avstrijo. Na Dunaju imajo posvetovanja z avstrijskimi legitimisti. O tem piše »Die Stundeb«, da so poročila o teh sestankih tem bolj čudna, ker se ti sestanki vrše v času, ko so trile odgovorni avstrijski državniki, dr. Dollfuss, major Fey in knez Starhemberg, izjavili, da vprašanje Habsemburgocev ni na dnevnem redu in da sploh ni notranje avstrijske vprašanje, temveč mednarodno vprašanje. O tem naj bi razmišljali tudi madžarski legitimisti, pravi list dalje, ki niti

na Madžarskem nima dovolj zaslonbe. Vodja avstrijskih legitimistov Wiesner je s tem v zvezi izjavil, da ne gre za obisk madžarskih legitimistov, marveč za sestanek skupine madžarskih poslancev vseh strank, med temi tudi legitimistov. Madžarski poslanci so se želeli poučiti o položaju v Avstriji.

Pooblastila poljski vladi

Varšava, 8. marca. AA. Vlada je predložila sejni zakonski načrt o širokih pooblastilih za vlado, ki jih ona vlada izkoristi v dobah, ko parlament ne zasade. S tem zakonom bo mogla vlada v nujnih primerih izdati primerne zakone. Podoben zakon je seim prajel že glede gospodarskih vprašanj.

Varšava, 8. marca. AA. V palači Belvedere se je sinoči vršila konferenca vseh bivših predsednikov vlad od leta 1926 dalje. Konferenci je prisostvoval tudi maršal Pilsudski.

Cement namesto zlata

London, 8. marca. AA. Najboljši londonski detektivni ziaj zasleduje afero, ki vzbuja v javnosti veliko zanimanje. Neke južnoafriške banka je poslala v London zaboj z 930 unčami zlata v vrednosti 6360 funtov. Ko so tovor spravili s parnika »Balmoral Castle«, so ga odprli in našli v njem mesto zlata cement.

Josip Turk — starešina drž. gasilske zveze

Ljubljana, 8. marca. Ze del današnje naklade »Jutra« je objavil brzojavno vest iz Beograda, da je minister za telesno vzgojo imenoval dosejdenega prvega podstarešino Jugosloven-

ske gasilske zveze g. Josipa Turka za starešino te zveze, ki je že sedaj opravljal te posle. Ne samo vsi slovenski gasilci, temveč tudi vsa slovenska in jugoslovenska javnost bo z zadovoljenjem sprejela vest o tem zasluženem imenovanju, saj pozna v novem starešini organizatorja vseh slovenskih gasilskih čet, ki so danes vzor vsem gasilcem Jugoslavije. Skoraj za god je ta velika čast doletela našega najpopularnjšega meščana, ki bo prihodnje leto obhajal že 50 letnico, odkar z vso vmeno in požrtvovalnostjo deluje pri ljubljanskem

prostovoljnem gasilskem društvu. Kot starešina tega društva je ustvaril in izpopolnil ljubljansko gasilsko društvo, da je bilo vedno za zgled vsem slovenskim gasilcem. Z nepopisljivo delavnostjo je vzpodbujal in bodril tudi ostala slovenska društva in jih s svojim pokojnim prijateljem Barletom ter nekaterimi drugimi zvestimi pomočniki organiziral v močno Jugoslovensko gasilsko zvezo, ki so ji pripadala vsa gasilska društva naše banovine. Njegova živa in razsodna beseda je delala čudeže in danes je naša gasilska organizacija izraz najmočnejšega altruističnega in humanitarnega pokreta, zato pa tudi neovrgljiv dokaz visoke slovenske srčne kulture. Odkar je ministrstvo za telesno vzgojo prevzelo vodstvo gasilstva in je bila za vso državo z zakonom ustanovljena Jugoslovenska gasilska zveza, je bil g. Josip Turk v njej kot podstarešina tisti delavec, ki je vanj zapala vsa država, da bo vse jugoslovenske gasilske čete vzgojil v duhu slovenskih gasilcev ter jih izpopolnil do take popolnosti kakor svoje domače. Za svoje ogromno delo ga je kot najboljšega svetovca v strokovnih in organizatornih vprašanjih gasilstva Nj. Vel. kralj že večkrat odlikoval z najvišjimi redovi, pa tudi inozemstvo je z odlikovanjem Josipa Turka priznalo, da se naše gasilstvo kosa z najnaprednejšimi gasilstvi Evrope. Na prsih sedanjega starešine Jugoslovenske gasilske zveze se blišče visoka češka, poljska, francoska in belgijska odlikovanja. Toliko vladarjev menda še ni odlikovalo nobenega drugega gasilškega vodjo, zato pa mora biti na tega moža ponosna vsa država, saj pričajo njegova odlikovanja, da se vidi sijaj jugoslovenskega zlatega srca po vsej Evropi. Novi starešina bo nadaljeval svoje delo in bo po zgledu naših gasilskih čet organiziral vse jugoslovenske gasilce, kar bo temu izkušenemu organizatorju s pomočjo ministrstva za telesno vzgojo, zlasti pa s pripravljenostjo našega preprostega ljudstva, ki vsakomur rado pomaga, gotovo sijajno uspelo.

Slovenski gasilci se čutijo z imenovanjem počaščene in s ponosom čestita g. Josipu Turku vsa slovenska javnost.

Proslava 84 letnice prezidenta Masaryka

»Jenufa« — »Visoška kronika«

Ljubljana, 8. marca.

V slavnostno razsvetljenem in polnem opernem gledališču se je sinoči obhajala 84-letnica rojstva prezidenta češkoslovaške bratske republike dr. T. G. Masaryka. Na mesto prvotno določene Smetanove slavnostne opere »Libuša«, ki bi naj po želji ljubljanske Jugoslovensko-češkoslovaške lige snoči tudi na našem odru končno doživela slovensko premiero, je moglo operno ravnateljstvo zaradi raznih nepredvidenih ovir in zaprek postaviti reprizo Janačkove prekrasne, muzikalno posebej zanimive in po silni, izredno pretresljivi drami Gabrijele Preissove na vsakega poslušalca prav izjemno učinkovite »Jenufa«.

Gotovo je, da je naša predstava v vsakem pogledu odlična; vse partije so bile izvajane po naših opernih prvakih ter so kreacije gospe Thierry-Kavčnikove in gospe Gjunjenac-Gavellove ter gospodov Gostiča, Marčeca, Rusa in Zupana v pevskem in igralskem oziru izvajane z najresnejšo umetnostjo. Tudi zbor in orkester sta bila na višku, tako da je »Jenufa« pod taktirko g. opernega ravnatelja Poliča tudi snoči ostavila najgloblji vtisk in žela prisrčno priznanje. Ker je opera prav lepo opremljena in prinaša s slikovitimi narodnimi nošami tudi oдем zelo prijetne slike, je bila »Jenufa« vsekakor prav umestna in z velikim zadovoljstvom sprejeta za jubilejno predstavo. Uspeh, ki ga žanje po režiserju g. C. Debevcu uprizorjena in po ravnatelju g. M. Poliču vzorno izvajana »Jenufa«, je jako razveseljav. In resnično gre le en glas po Ljubljani: po »Prodani nevesti« je »Jenufa« najlepša in najbolj priljubljena češkoslovaška opera našega repertoarja.

Pred predstavo je imel v imenu Jugoslovensko-češkoslovaške lige, Češke oboe in vsega zbranega občinstva slavnostni, jedrnat zasnovan a izrpen in posebno prisrčno podajen govor g. poslevoedeč podpredsednik lige, g. dr. Egon Stare, temeljit poznavalec ogromne literature o T. G. Masaryku. Na njegov predlog sta bila še med predstavo odposlana brzojava Masaryku in kralju Aleksandru, kar je sprejelo občinstvo z aplavzom.

Po svečano odsviranih obeh državnih himnah se je začela predstava, v kateri je obolelo go. Bernot-Golobovo nadomeščala v partiji stare babice Baryjevke zagrebška pevka in bivša naša članica ga. L. Ožogovičeva. Izvajala je svojo vlogo zelo zadovoljivo in se zlasti odlikovala s svojo lepo igro.

Sočasno se je vršila v dramskem gledališču repiza Tavčar-Marija Verina »Visoška kronika«. Dramatizatorka je svoje delo mestoma skrajšala, povsem opustila napovedovalca pred vsako sliko ter vso

predstavo pospešila. Repiza je bila še boljša kakor premiera; žal, da je prišlo doleti premalo občinstva. Ne dvomim pa, da bo v abonmanih gledalce, ki poznajo roman, živo zanimala in zadovoljevala. Fr. G.

Vlom pri Sv. Trojici

Rakek, 8. marca. Naša mirna vas je imela dolgo časa pred raznimi potepuhi in vlomilci mir, toda zadnje čase so postali vlomilci pri Sv. Trojici zopet zelo pogostni. Nedavno je bilo vlomljeno v tušanje župnišče ter so nepovabljeni gostje odnesli precejšen plen, te dni pa je postal žrtve vlomilcev trgovec France Makuc. Vrhli so mu v trgovino ter pobrali ves denar, bilo je 1300 Din. Vlomilec je gotovo dobro poznal razmere v hiši. Bloški orožniki se trudijo, da v lomilca izsledijo.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 8. marca. Lepa Marta, doma nekje od Ptujja, je prišla okoli božice v Ljubljano. Zelasila se je pri neki gospe v šiški in se izdala za hčerko narodnega poslanca in je kot rojakinja njenega moža zaprosila za prenočišče. Ko je drugega dne odšla, je z njo izginilo tudi 200 Din. Čez nekaj časa se je zopet vrnila v Ljubljano in je zopet kradla denar in razne druge predmete. Prišla je v roke policiji, ki je ugotovila, da je spolno bolna, ter jo je za 14 dni poslala v bolnico, sedaj pa jo je izročila sodišču. Včeraj je okoli 11. neznan dolgorprstnež obiskal znanega dentista P. V. v Tavčarjevi ulici in odnesel dva zlata zoba s stičnimi členi v vrednosti 4800 Din.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2308.18 — 2319.54, Berlin 1359.30 — 1370.10, Bruselj 799.13 — 803.07, Curih 1108.35 — 1118.85, London 173.97 — 175.57, NewYork 3405.50 — 3433.76, Pariz 225.74 — 326.86, Praha 142.17 — 143.08, Trst 293.24 — 296.64 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.—.
INOZEMSKÉ BORZE.
Curih, 8. marca. Pariz 203675 London 15.73, NewYork 300.75, Bruselj 72.10, Milan 26.50, Madrid 42.125, Amsterdam 208.25, Berlin 122.825, Dunaj 56.50, Praha 12.835, Varšava 58.325, Bukarešta 3.06.

Inserirajte v »Slovenskem Narodu«

—c Osmošolci celjske gimnazije bo-
vprizorili ob 90letnici Jurčičevega rojst-
v petek 9. t. m. ob 20. v Mestnem gled-
lišču v Celju Jurčičevega »Dezetea brat-
ta« v Govekarjevi dramatizaciji in režiji
g. Milana Košiča. Vstopnice se bodo d-
bile v petek od 12.30 do 20. pri gledališ-
blagajni.

Ponson du Terrail

Zdravnikova tajna

Roman

— Izdajstvo! Izdajstvo! — je zaklical. — Španci so navallili na trdnjavo. Zvezna vrata so jim odprli. V eni uri smo vsi izgubljeni!

Tedaj je la Fresnaie opazil, da njegove mlade žene ni več v spalnici.

Kaj se je zgodilo z njo? Mausejourn je izdal trdnjavo sovražniku in ugrabil vašo ženo! — je nadaljeval sir Duncan.

Torej to je bil njegov prijatelj, takega gada je redil na svojih prsih!

Moj prednik je kriknil ves iz sebe, skočil po meč in hotel planiti ven, da bi se postavil sovražniku v bran. Toda zdaj je počil strel in nesrečnež se je zdrgul. Ni bil mrtev, pač je pa ležal dolgo onemnešen in ko se je zavedel, je bil v ječi. Španci so se bili polastili trdnjave in vrgli njenega nesrečnega guvernerja v ječo.

Naslednje ure so bile za la Fresnaia grozne. Zena mu je bila ugrabljena, prijatelj je bil postal izdajalec, trdnjava je bila izročena sovražniku.

Naenkrat je pa zaslislal pod seboj zamolklo bobnenje, podobno tistemu, ki ga je slišal prejšnjo noč. Potem so se tla pod njegovimi nogami naenkrat zamajala in pod njim je zazijalo brezno. In iz brezna se je prikazal sir Duncan.

— Prihajam, da vas rešim — je dejal. — Zbral sem nekaj zvestih mož in izkopali smo luknjo v skalo, skozi katero smo prišli do morja. Noč je temna, zmage pijani Španci niso videli, da je priplul k obali čoln. Ta čoln naju čaka. Pobezniva!

— Pustite me umreti, — je odgovoril la Fresnaie. — Onečastečen sem.

— In hočete umreti brez osvete? — Ta beseda je učinkovala.

— Prav pravite, — je dejal la Fresnaie in odšel za Duncanom.

Več let je hodil po svetu, ne da bi našel na Mausejourn in ne da bi zvedel kaj o nezvesti ženi. Končno sta se stara prijatelja srečala nekega večera v Parizu. Molče sta potegnila na ulici meče in molče sta se spoprijela. La Fresnaie je bil v dvoboju ubit. Toda zapustil je brata, ki ga je čez dve leti osvetil s tem, da je ubil Mausejourn.

Od takrat so se la Fresnaie in Mausejourni preganjali in se sovražili. Revolucija leta 1789 je spravila mojega deda in pradedu sedanjih Mausejournov v isto ječo. Pobeznila sta iz nje; pomagala sta si pri tem medsebojno, toda pobotela se nista. Od takrat se ne pobijamo več, pač se pa še vedno smrtno sovražimo.

Berta je z velikim zanimanjem poslušala očetovo pripovedovanje.

— To je vse? — je vprašala.

— Ne, — je odgovoril grof. — Lord Helmuth, tvoj ženin, je zadnji potomec tvojega deda. Razumeš zdaj, zakaj vztrajam na tem, da poravam dolg hvaležnosti svojega prednika?

— Da, — je pritrdila Berta.

— Torej postaneš lady Helmuthova?

— Ne, oče, — je odgovorila Berta de la Fresnaie hladno. In ko je grof naglo vstal, je pripomnila:

— Raje bi tisočkrat umrla.

XX.

Nekaj ur po tem pogovoru Berte de la Fresnaie z njenim očetom se je začel v veliki aleji parka peket konjskih kopit.

Grof de la Fresnaie, ki se je bil zaklenil v svojo sobo in ni hotel več govoriti s svojo hčerko, je stopil k oknu in spoznal lorda Helmutha.

Lord Helmuth se je vračal iz Saint-Florentina. Mladi Anglež je bil že zopet miren. Pod stopničcem je razjahal konja in vrgel vajeti slugi.

Grof mu je prihitel naproti, podal mu je roko, rekoč:

— Storiš te prav, da ste prišli, hotel sem vam že pisati.

— Hm, — je zamrmral Anglež flegmatično.

— Govoril sem s svojo hčerko. — Hm. — In najin razgovor je bil celo buren.

— In ona odklanja, — je dejal lord Helmuth še vedno mirno.

— O, dolgo se ne bo upirala. — Lord se je lokavo nasmehnil, rekoč:

— Dragi grof, stavi, kar hočete, da bova z gospodično Berto najboljša prijatelja, če bom imel priliko pol ure govoriti z njo.

— Mislite?

— In da bo navdušena za to, da postane moja žena.

— Kaj ji pa porečete?

— To je pa moja tajna.

— Toda v tem primeru boste morali počakati, da se moja hči vrne.

— Kaj je ni v gradu?

— Potika se kakor običajno s puško v roki po gozdu.

— No, pa počakam.

Berta se je res izprehajala po gozdu, misleč, da bo srečala Hektorja ali Srnce. Pred odhodom z doma mu je napisala celo pismo, glaseče se:

»Ljubi prijatelj!

Končno sem zvedela, zakaj se najini rodbini sovražita. Pri tem igra važno vlogo neki sir Duncan, ki je izdajalec, če me slutnja ne vara.

Vaša mati mora spregovoriti in ko vse zveste, mi podrobno pišite.

Jutri zveste, zakaj. Berta.«

Potem je pa odšla iz gradu. Srečala ni niti Hektorja, niti Srnce in zato je položila pismo v duplino drevesa. Srnce je imela zatekle noge, a Hektor ni zapustil gradu, ker je pričakoval sekundanta lorda Helmutha, ki ju pa ni bilo od nikoder.

Berta se je vrnila v grad šele v mraku. Ko je stopila skozi vrata v ograji, se je naenkrat pojavil pred njo lord Helmuth.

— Ze zopet vi! — je vzkliznila.

— Da, gospodična, — je dejal, — govoriti moram z vami.

— Jaz vam pa nimam kaj povedati.

In Berta je hotela nadaljevati svojo pot, toda lord Helmuth se je predrznil prijeti jo za roko.

— Gospodična de la Fresnaie, — je dejal ironično, — prihajam iz Saint-Florentina, kjer sem vprašal dr. Rousella za svet.

Berta je prebledela in nehote je segla po puški.

Lord Helmuth je imel tisti hip strašno spačen obraz.

XXI.

Berta de la Fresnaie je proti svoji volji odskočila.

— Gospodična, — je dejal ironično, — vidite, da me morate poslušati.

— Vaj mi hočete reči?

Berta je govorila razburjeno, vendar se ji pa glas ni tresel.

— Sem Anglež in čital sem Shakespeareja, — je dejal lord hladno.

— Dalje?

— Spominjam se Romea in Julije.

— Vse ve! — je pomislila Berta in čutila je, da se ji kolena šibe.

— Očete se sovražijo, toda otroci se imajo radi, — je nadaljeval lord Helmuth.

— Kaj vas to briga?

In Bertin glas je postajal preteč.

— Toda jaz nimam gotovih francoskih predsodkov, — je nadaljeval lord Helmuth, — in če mi je ženska všeč, me njena preteklost prav nič ne zanima...

Ni izgovoril svoje misli do konca, temveč je srdito kriknil.

Berta, ki se je poigravala z vrbovo vejico, jo je odlomila in udarila z njo lorda Helmutha po obrazu, rekoč:

— Podlež ste!

Lord je zardel in v silni jezi je pozabil, da ima pred seboj žensko; že je hotel planiti na njo, toda Berta je odskočila, pomerila nanj in zakričala:

— Še en korak, pa vas ustrelim!

Lord Helmuth se je ustrašil.

Byrdov klic na pomoč

SOS iz antarktide — Več sto zdravnikov pripravljenih, da zamenjajo tovariša v večnem ledu

Pred nekaj dnevi je zbudil pozornost po vsem svetu klic SOS, ki je prihajal iz antarktide. Sloviti polarni raziskovalec admiral Byrd, ki se nahaja že dve leti v polarnih krajih, je prošil za zdravnika, ki naj se nemudoma odpravi v polarne kraje, ker je dosednji ekspedicijski zdravnik hudo obolen ter je s parnikom »Jakob Ruppert« že na poti v domovino. Zdravnik, ki se bo odzval Byrdovemu klicu, bo lahko prestopil sredi potoja s parnika na ekspedicijsko letalo.

Ekspedicija admirala Byrda šteje 80 ljudi ter tri, ki so se brez vednosti admirala skrivaj vkrcali na ladjo. Ti trije spadajo sedaj k ekspediciji in kakor poročajo, so prav vrli dečki. Razumljivo je, da 83 ljudi ne sme ostati

brez zdravnika v polarnih krajih in zato je Byrd signaliziral za pomoč.

Klice na pomoč so sprejeli v Londonu ter jih poslali naprej v Washington. Temu klicu se je odzvalo na stotine zdravnikov po vsem svetu, ker pa je sila velika, je vlada v Washingtonu obvestila oblasti na Novi Zelandiji, ki je najbližja polarnemu ozemlju, naj od tam pošljejo nemudoma enega zdravnika. Na Novi Zelandiji so žrebali in je bil izbran dr. Patak, ki se je že vkrcal na parnik »Discovery«. Parnik je že na poti v polarne kraje. Ko se bo srečal z vračajočim parnikom »Jakob Ruppert«, bo prevzel bolnega ekspedicijskega zdravnika, a polarni parnik se bo vrnil z novim zdravnikom v antarktido.

Kdo je prejemal čeke Staviskega

V aferi največjega sleparja vseh časov se kopičijo senzacije za senzacijo. Nov škandal je te dni izzval odkritje parlamentarne preiskovalne komisije glede nakazil čekov. Komisija je našla talon za ček na 300.000 frankov, na katerega je Stavisky notiral: Camille A. (Tardie). V parlamentarnih krogih so mnenja, da je najbrž mišljen bivši glavni urednik lista »Liberté« Camille Aymerich in da je treba ime v oklepaju izpolniti samo še s črko »u«. Socialistični »Populaire« zatrjuje, da je te čeke prejel Tardieu, ki je — kakor znano — solastnik lista »Liberté«. Seveda je to odkritje napravilo pri desničarjih mučno pozornost in se že pripravljajo na borbo. Baje so našli tudi drug ček, glaseč se na 2.325.000 frankov. Na talonu tega čeka je Stavisky napisal: Proust (Valouis). Radikalni poslanec Proust odločno zanika, da bi prejel kdaj ček s tem nakazilom, toda desničarji zatrjujejo, da je to denar, ki ga je prejela radikalna stranka. Radikalni imajo namreč svoje sedež v Rue de Valois.

Zanimivo je, da so bila nekatera imena na čekih zadirana, nekatera pa tako počekana, da jih ni bilo mogoče spoznati. Kakor zatrjujejo nekateri člani preiskovalne komisije, je izvesten del zabeleženih imen ponarečen.

Tragična smrt dveh sportnikov

Američan Ficher in Nemec Rudolf May iz Düsseldorfa, po poklicu novinar, sta se te dni s kajaki utaborila v neki ribiški vasi ob Tigrisu, približno 160 km južno od Bagdada. Namenjena sta bila v Indijo. Ko sta hotela leči k nočnemu počitku, je prišla skupina Beduinov, ki so prosili za vžigalice. Američan je prošnjo odklonil, nakar so pričeli Beduini kakor nori streljati. Ficherja so zadeli v glavo in je obležal mrtve, Nemca Maya pa v trebuh. Hudo ranjenega so našli ribiči in ga prenesli v bližnje mesto, toda vsaka zdravniška pomoč je bila zaman. Tudi May je podlegel poškodbam.

Vohunka in zastrupljevalka

V Vaasi na Finskem se je pričela te dni senzacionalna sodna razprava proti lepi vohunki Jenny Anttila ter njenim sokrivcem. Jenny je obtožena zaradi vohunstva, veleizdaje ter zavratnega umora. Obtožnica navaja, da je Jenny, ki je bila v službi polkovnika Asplunga, šefa municijske tovarne v Lappu, 14. aprila l. 1932 izročila agentu neke tuje države (državno pravdniku) neke tožbe navedlo Sovjetsko unijo) dve mapi z mobilizacijskimi načrti ter tehnič-

Iz Metlike

— Samomor uglednega trgovca. V Bližnjem Oslju so našli pred dnevom obešenega v gozdu trgovca Kuševiča iz Karlova. Ki ga je tudi mnogo naših poslovnih ljudi prav dobro poznalo. Pokojni Kuševič je užival v Karlovcu in pri vseh svojih znanih velik ugled in neomejen kredit in je bil tudi obinski svetovalec in podpredsednik trgovskega pomožnega društva. Pred dnevi mu je državni predsednik dal 80.000 Din, da jih spravi v blaginjo, a ko je denar zoezt zahteval, mu je Kuševič pokazal le neko knjižico brez vsake vrednosti. Sveda so zahtevali, da denar takoj nadoknadi, toda Kuševič je vso noč pijačeval po Karlovcu in se naslednjega dne odpeljal do Oslja, kjer se je obesil.

— Delo kmečkih sokolskih čet. Ze večkrat smo pohvalili delo naših malih podružničnih sokolskih čet, ki bi s svojo marljivostjo lahko bile zgled tudi večjim sokolskim društvom. Sokolska četa v bližnjem Podzemlju je nedavno priredila zelo lepo uspešno burko »Rodoljub iz Amerike«, v kateri so vsi igralci svoje vloge odigrali odlično, da so se nekateri šele prvič pojavili na deskah. Prebivalstvo se je predstave udeležilo v res zelo velikem številu in tako vrle Sokole podprlo v njihovem lepem in požrtvovalnem delu. Tudi sicer je podzemljska sokolska četa zelo agilna in šteje čez 170 članov, članic in naraščajo. Ina celo svoje letno teledavšče, ki pa ga bo potrebno še malo preurediti, da bo popolnoma odgovarjalo svojemu namenu. Za smiselni si je sedaj tudi Podzemlju nalogo, da si zgradi svoj lastni sokolski dom, ki bo sicer zahteval ogromnih žrtev od strani ravnih domačinov, a bo gotovo našel podpore tudi pri drugih, ki jim je sokolsko delo pri srcu. Naj bi tudi izvenbo kranjski čimtelji podprli delo vrlih podzemljskih Sokolov!

— Občni zbor JNS. V nedeljo se je v stari podzemljski šoli vršil občni zbor krajevne organizacije JNS, ki ga je stvoil predsednik in župan gradaške občine g. Peter Pezdirc iz Krasince. S svojim pomembnim govorom je številnim navzočim poslal namene JNS in jih pozval k složenju in tretim delu, ki naj bi nam prineslo boljše čase od sedanjih, v katerih se belokranjski kmeti komaj še preživljajo. Zborovalci so predsednikove besede z navdušenjem pozdravili in tako ožigosali razdiralno delo nasprotnikov. V vodstvo organizacije, ki šteje okrog 60 članov, so bili izvoljeni: za predsednika Peter Pezdirc, za prvega podpredsednika Alojz Skala, za drugega podpredsednika Jož Zupančič, za tajnika Anton Jakša, za blaginjaka Janez Kopušin in v odbor Leopold Muc, Anton Pezdirc, Julij Jakofčič, Stanko Primožič in Janez Starešič. V nadzorni odbor Miha Zunič, Jure Fortun in Janez Klepac. Agilni podzemljski organizaciji JNS želimo v njem delu še mnogo lepih uspehov.

Iz Hrastnika

— Regulacija potoka Bobna. Pred kratkim so se pričela regulacijska dela potoka Bobna ob Lukmarjevem mlinu. Priročili bodo strugo potoka toliko, da ne bo več kolena, ki je zlasti ob večjih nalivih oviral hiter odtok vode proti Savi. Pri delu so zaposleni brezposelni domačini, in je na ta način vsaj malo število delavcev prišlo do prepotrebnega, čeprav skromnega zaslužka. Po končani regulaciji bodo prestavili tudi banovinsko cesto na več mestih, da s tem odstranijo nevarne ovirke, ki so zlasti nevarne za avtomobilski promet.

Iz Poljčan

— »Domen« na studenškem odru. V spomin na 90letnico Jurčičevega rojstva je društvo kmetijskih fantov in deklet v »studencah« pri Poljčanah vzprizorilo preteklo nedeljo na šolskem odru ljudsko igro »Domen«. Igro je dobro pripravil tamonjši učitelj Stefancija, ki je sam opravil tudi sminkanje in igral zraven še nekoliko vlogo odurnega graščaka Sova, in to prav imenitno. Tudi imenitni so bili tu di stari Urh, Jurec, Meta, pa tudi Domen, Jerica, Anka, učitelj Kerševan itd. Vsi do zadnjega so pripomogli k lepemu uspehu. Človek ne bi verjel, da se da tudi na tako malem odru doseči tolik uspeh. Prostorna šolska soba je bila dobesedno natačena hvaležnih gledalcev, ki niso štedili s priznanjem.

— Smrtna kosa. Umrla je še mlada, komaj 45 let stara gospodinja Kristina Zmagač, mati 6 do 14 let starih otrok, izmed katerih najmlajši trije še ne hodijo v šolo. Še žalostnejše pa je to, da je tem otrokom-sirotom lani umrla oče i, so sedaj prepuščeni sami sebi in usmiljenim srcem. Naj bo materi, ki je sla zaradi svojih otrok tako težko s sveta, zemlja lahka!

Dunajski velesejem

11. — 17. MARCA (ROTUNDA DO 18. MARCA).

Luksuzni in uporabni predmeti. — Sejem za pohištvo.

Britska razstava — Madžarska razstava.

Tekstilni sejem. — Moška in damska konfekcija.

Pletenine. — Modna kožuhovina.

„Keramika in steklo“ — „Lepo potovanje“

Mednarodna razstava avtomobilov in motornih koles.

Tehnični sejem. — Sejem za gradnjo in cestne gradnje. — Sejem iznajditeljev.

Živilska razstava.

Poljedelska in gozdarska vzorčna razstava.

Brez vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom prost prestop meje. Madžarski prehodni vizum dobite ob predložitvi sejemске izkaznice na meji. — Znatne vozne olajšave na jugoslovenskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. Pojasnila vseh vrst ter sejemске izkaznice (po 50 Din) se dobijo pri

Wiener Messe — A. G., Wien VII.

ter med lipiskim pomladnim velesejemom pri informacijski poslovalnici, Leipzig, Ringmesshaus in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Tyrševa cesta 31; Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), Tyrševa cesta 1, Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), podružnica hotel Miklič, vis-a-vis glavne-gate kolodvoru.

KAVARNA STRITAR

vsak večer koncert — »prvorstne pjevačice« 1011

POSODILO SE DOBI!

Pojasnila daje: Jaroš, Rožna dolina, Cesta VIII, št. 22. — Za odgovor 5.— Din v znamkah. 1150

STROJEPIŠNI POUK

večerni tečaj. V oddelek od 7. do 9. ure zvečer se sprejme še nekaj gojenk (-cev). Učna ura Din 2.— Vpisovanje danes in jutri. — Christofov učni zavod, Domobranska cesta 15.

KOSOVO POSESTVO

V BOHINJSKI BISTRICI z vpeljano gostilno in opremljenimi tujskimi sobami, vrtom in srenjskimi pravicami pod ugodnimi pogoji naprodaj. — Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici. 1148

SADNA DREVESA

visoko- in nizkodebelne jablane in hruške, češnje, črešnje, višnje, breskve, marelice, agras in ribez, zajamčena rodovitnost — dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (Zahtevajte cenik). 1140

Modna konfekcija

Najboljši nakup A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 67

POSREDOVANJE

vestno, hitro in uspešno na temelju dolgoletne prakse! Izvrstne ponudbe (tudi iz Jugoslavije) za dame in gospode. Sporočite svoje podatke in zahtevate zavodu za posredovanje: Gizela A. F. Kraus, Budapest V., Arani Janos 34. — Dopisovanje v srbskohrvatskem jeziku. (Za odgovor priložite 10 Din v znamkah.) 1100

V UPRAVI »SLOV. NARODA«

dvignite sledeča pisma:

Zanesljivo blagajničarko; Dr. C. 1122; 1848/841; Povrnitev 1084; 1055; Tehnica 1015; Posojilo 840; 100 % 4544; 666; Mimica; 27; Agilen potnik; Ugoden najem 999.

Mali oglasi

V malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znamkah. — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko.

KURJE PERJE

NEČOHANO KILOGRAM PO DIN 4.—

IZ SKLADIŠČA MARIBOR RAZPOŠILJA PO POVZETJU

Viljem Abt., Eksport, Maribor,

Najmanjši odjem 15 kg.

1088

VELESEJEM V PRAGI

od 11. do 18. marca 1934.

SVETOVNI VELESEJEM

na katerem so zastopani narodi in države.

ZNIŽANA VOŽNJA

za brzovlake in navadne vlake: Jugoslavija 25 %; Čehoslovaška 50 %; Avstrija 25 %; Madžarska 25 %.

Opozarjamo posebno na ugodnosti znižane vožnje v Čehoslovaški, prej 33 %, sedaj 50 % popusta.

POJASNILA in LEGITIMACIJE daje:

ALOMA COMPANY, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2 — ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT — PUTNIK, Gajeva ulica (za nebotičnikom).